

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Cap. IV. De impanatione Lutherana, & praesentia Christi in solo usu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

tia est absolute possibile: aliis & Abraham, & David, & Salomon, & omnes etiam pii Reges & Principes Catholici cælorum regno excluderentur.

Alia argumenta merè plebæja, & per se futilia, à quovis his principis instructo facile dissolventur.

Ex quibus manifestè corruunt nova Asserta D. Morlæi in suis Tractatibus de Controversiis Religionis Romanæ pag. 21. & 22. ubi majori confidentiâ quàm peritiâ asserit, *Transsubstantiationem* in Eucharistiâ rem esse impossibilem & incredibilem, utpote contrariam *Sensuum* testimonio, & necessariò inducentem ad delitia *Scepticorum* non tantum in aliis artibus & scientiis, sed etiam in ipsis Theologicis.

Sed, ut breviter concludam: Quisquis Theologus est, aut Philosophus mediocris, satis novit non tantum quatuor, sed quinque esse hominis sensus, Fidem autem non esse ex visu, gustu, &c. sed ex solo *Auditu*, ut testatur Apostolus ad Romanos 10. *Fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi*. Verba autem Christi de reali sua præsentia in Eucharistiâ adeò sunt clara apud præcellentissimos primitivæ Ecclesiæ Patres, quos supra recensui, ut non timeamus nos ad alios scepticos, quàm ad Christum Evangelistas, & primos Ecclesiæ Patres à D. Morlæo relegari.

CAPUT IV.

De Impanatione Lutherana & præsentia Christi in solo usu.

Argumenta quæ hætenus evincunt in Consecratione vi verborum panem mutari & converti in Christi Corpus, & vinum in Sanguinem, probant non fieri impanationem, id est, panem cum Corpore Christi in Eucharistiâ non permanere, uti contra Lutherum docet Ecclesiâ Catholica cum *Trident. Sess. 13. cap. 4.* Non enim dici potest una substantia in aliam converti, nisi prima desierit, & altera in ejus locum succedat. Sic lignum non potest converti in ignem, nisi formâ ignis introductâ, forma ligni desierit: neque dici posset virga Moysis converti in serpentem, si virga cum serpente permaneret.

II. Declarant autem hanc transsubstantiationem testimonia Patrum supra allata, qui asserunt panem fieri Corpus Christi, mutari, converti &c. Audi quæso in quarto sæculo primitivæ Ecclesiæ loquentem S. Cyrillum Hieros. *Catechesi 4. mystag.* Aquam olim in vinum convertit in Cana Galilææ, & non erit dignus cui credatur quod vinum in sanguinem transmutaverit?

Idem eodem sæculo profitetur Gregorius Nyssen. *Orat. catech. cap. 37.* Rectè ergo nunc quoque Dei Verbo significatum panem, in Dei Verbi corpus credo transmutari.

Denique S. Ambrosius disertis verbis scribit de pane fieri corpus Christi *lib. 4. de Sacrament. cap. 4.* Panis iste panis est ante verba Sacramentorum, ubi accesserit consecratio de pane fit corpus Christi. Ac pergit ibidem ostendere nihil hic esse creditu difficile: Si enim, inquit, creavit Deus cælum & terram quando non erant, quantò magis poterit panem & vinum, quæ jam existunt, in aliud commutare.

III. Altera controversia cum Lutheranis est, quod doceant Christum esse realiter præsentem in solo usu, & sumptione Eucharistiæ, sic ut in Hostia consecrata

non perseveret dum exponitur in templo, servatur in pyxide, aut ad ægros deferatur.

Sed contra, Postquam Christus consecrationis verba protulit, Eucharistiâ aliquo temporis spatio in ejus, aut Discipulorum manibus verabatur, antequam singuli ex Discipulis illam manducarent, Ergo si ante Communionem Christi erat sub speciebus Eucharisticis, non est ratio negandi quod postea extra usum sub iisdem perseveret. Vel peto à Lutheranis ut ostendant, ubinam in Scripturis dicatur, quod statim post usum Christus recedat, & evanescat? Nullum certè in Sacris literis exstat istius doctrinæ vestigium. Quinimò ex antiquissimo usu primitivæ Ecclesiæ constat Eucharistiâ asservari, & ad ægros deferri consuevisse.

IV. Probatum id primò ex Tertulliano, qui *lib. 2. ad uxorem.* testatur Christianos suo tempore consuevisse Eucharistiâ ad suos domum deferre, ut eam opportuno tempore fumerent. Et in *Serm. de lapsis.* narrat mulierem quandam, cum arcam, in qua Sanctum Domini fuerat, indignis manibus aperire tentasset, igne inde surgente deterritam fuisse. En consuetudinem secundi post Christum sæculi, quo author ille vixit, etiam divino miraculo comprobata.

S. Justinus Martyr ejusdem sæculi in *Apolog. 2.* asserit, post Sacra peracta Diaconos solitos fuisse deferre Eucharistiâ ad fratres absentes.

S. Ambrosius in *Orat. de obitu Satyri*, narrat Satyrum fratrem suum particulam Eucharistiæ ad colulum suspendisse in naufragii periculo, & sic saluum evasisse.

S. Hieronymus in epist. ad Rusticum, refert S. Exuperium Tolosæ Episcopum, Christi Corpus in canistro vimineo comportasse.

Denique hæc Fides, Usus, & Consuetudo in primitivæ Ecclesiæ adeò certa, & indubitata fuit, ut S. Cyrillus in *epist. ad Gallosyniam*, in terminis affirmare non dubitet eos insanire, qui asserunt Eucharistiâ si in alterum diem asservetur vim suam amittere. Errare non potuit Fides, & Consuetudo primitivæ Ecclesiæ, aut qui eam sequuntur. Ergo errare necesse est eos qui solo Luthero duce illi adversantur.

CAPUT V.

De Sacrificio Missæ, & Communionem sub utraque Specie.

Docet Ecclesiâ Catholica contra Sæctarios Modernos, Christum in ultimâ cœnâ non tantum Sacramentum, sed etiam Sacrificium per Sacerdotes offerendum instituisse, per illa verba, *Hoc facite in meam commemorationem &c.* prout à vera & primitivæ Ecclesiæ semper intellecta fuerunt.

I. Probatum primò, ex Apostolo ad Hebræos, *cap. 7. v. 17.* ubi declarat de Christo verè dici, *Tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.* Cum autem Sacerdotis proprium munus sit offerre Sacrificium, non potest Christi Sacerdotium in Ecclesiâ esse in æternum sine perpetuo Sacrificio in Ecclesiâ offerendo. Atqui cruentum Crucis Sacrificium semel tantum offerri potuit, cum Christus sæpius mori, & immolari nequeat. Ergo tantum restat ut perpetuò offerat per suos Ministros incruentum Missæ Sacrificium, aliàs Apostoli verba erunt ab omni veritate aliena.

Sacrificium autem illud sub specie Panis & Vini offeren-